

РЕШЕНИЕ НА СЪДА

24 ноември 1992 година*

„Опазване на рибните ресурси – Съомга, уловена в Северния Атлантик отвъд водите под суверенитета и юрисдикцията на държавите-членки – Забрана на превоза и съхраняването на риба в зоните под суверенитета и юрисдикцията на държавите-членки – Прилагане на тази забрана по отношение на плавателен съд, който плава под флага на трета държава”

По дело C-286/90

с предмет преюдициално запитване, отправено до Съда на основание член 177 от Договора за ЕИО от *Kriminal-og Skifteret i Hjoerring* (Дания) в производството, висящо пред този съд между

Anklagemyndigheden (публичен прокурор)

и

Peter Michael Poulsen,

Diva Navigation Corp.

относно тълкуването на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г. (ОВ L 288, стр. 1), предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси,

СЪДЪТ,

в състав: г-н О. Due, председател, г-н С. N. Kakouris, г-н G. C. Rodríguez Iglesias и г-н M. Zuleeg (председатели на състав), г-н G. F. Mancini, г-н R. Joliet, г-н F. A. Schockweiler, г-н J. C. Moitinho de Almeida, г-н F. Grévisse, г-н M. Diez de Velasco и г-н P. J. G. Картеун, съдии,

генерален адвокат: г-н G. Tesauo,

секретар: г-н H.A. Rühl, главен администратор,

като взе предвид писмените становища, представени:

– за г-н Peter Michael Poulsen и Diva Navigation Corp., от адв. B. Nielsen и адв. C. Dyvig, от адвокатската колегия на Копенхаген;

– за датското правителство, от г-н J. Molde, правен съветник в министерството на външните работи, в качеството на представител,

---

* Език на производството: датски.

– за Комисията, от г-н R. C. Fischer и г-н H. P. Hartvig, правни съветници, в качеството на представители,

предвид доклада от съдебното заседание,

след като изслуша устните становища на г-н Peter Michael Poulsen и Diva Navigation Corp., на датското правителство, за което се явяват г-н J. Molde и г-н T. Lehmann, директор в правната служба на министерството на външните работи, и на Комисията, на съдебното заседание от 21 януари 1992 г.,

след като изслуша становището на генералния адвокат по време на съдебното заседание от 31 март 1992 г.,

постанови настоящото

Решение

1. С Определение от 10 август 1990 г., получено в Съда на 19 септември 1990 г., Kriminal- og Skifteret i Hjoerring (Наказателен и изпитателен съд), поставя по силата на член 177 от Договора за ЕИО пет преюдициални въпроса относно тълкуването на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси (ОВ L 288, стр. 1), (наричан по-нататък „Регламента“).
2. Тези въпроси възникват в рамките на наказателно производство, заведено от Anklagemyndigheden (Датски публичен прокурор) срещу г-н Peter Michael Poulsen (наричан по-нататък „г-н Poulsen“) и Diva Navigation Corp. (наричано по-нататък „Diva Navigation“), преследвани по обвинение, че екипажът на плавателния съд Onkel Sam, на който г-н Poulsen е капитан, а Diva Navigation - собственик, е запазил, превозил и съхранил на борда съомга, уловена в Северния Атлантик в нарушение на Регламента.
3. Onkel Sam е регистриран в Панама и плува под панамски флаг. Той е собственост на Diva Navigation, дружество, учредено съгласно панамското право, и е изцяло притежавано от датски гражданин. Г-н Poulsen е капитан на плавателния съд; както останалата част от екипажа, той също така е датчанин и получава възнаграждение в Дания. Между пътуванията, плавателният съд обичайно е закотвен в някое датско пристанище.
4. В началото на 1990 г., Onkel Sam улавя 22 332 kg съомга в Северния Атлантик отвъд водите под суверенитета и юрисдикцията на държавите-членки. Докато е на път за Полша, за да продаде товара там, карбураторът се запушва и, предвид на влошените атмосферни условия, капитанът решава да се отправи към датско пристанище, за да извърши необходимите ремонтни дейности. Докато Onkel Sam е закотвен на това пристанище, датските служители по риболовен контрол правят инспекция, товарът е конфискуван и в последствие продаден на датския пазар, а неговият капитан, както и неговият собственик са призовани да се явят пред Kriminal- og Skifteret, във връзка с обвинение за нарушение на член 6, параграф 1, буква б) от Регламента.

5. В съответствие с член 1, Регламентът касае улова и разтоварването на брега на рибни запаси във всички морски води под суверенитета или юрисдикцията на държавите-членки и в рамките на някой от регионите 1 до 8, определени в Регламента.

6. Чрез дерогация от тази разпоредба, член 6, параграф 1 от Регламента предвижда, с оглед на съомгата и морската пъстърва, че дори когато такава риба е уловена отвъд водите под суверенитета или юрисдикцията на държавите-членки в региони 1, 2, 3 и 4, определени в член 1, тя не може да бъде задържана на борда, прекачвана, разтоварвана на сушата, превозвана, съхранявана, продавана, излагана за продажба или продавана, а трябва незабавно да бъде върната в морето.

7. Kriminal- og Skifteret, като не е уверен дали тази разпоредба е приложима в настоящия случай, поставя на Съда следните пет въпроса:

„(1) Трябва ли забраната по член 6 от Регламент № 3094/86 да се тълкува като обхващаща всички капитани и евентуално други членове на екипажа, които са граждани на държава-членка на Общностите, независимо от държавата, в която е регистриран засега риболовен плавателен съд и независимо от флага, под който плава, и независимо от местоположението на плавателния съд?

(2) Трябва ли забраната по член 6 от Регламент № 3094/86 да се разбира като обхващаща собствениците, които са граждани на трети държави, когато уловът е внесен на територията на Общността само временно?

При отговор на въпрос 1, че забраната по член 6 не обхваща риболова от граждани на Общността в открито море на борда на плавателни съдове, регистрирани в трети държави, той поставя на Съда следните въпроси:

(3) Трябва ли регистрацията в някоя трета страна на риболовен плавателен съд, който предприема дейности несъвместими с Регламент № 3094/86 да се уважава във връзка със забраната по член 6, като се има предвид фактът, че:

- плавателният съд е собственост на панамско дружество, което е изцяло притежавано от гражданин на Общностите;

- капитанът и останалите членове на екипажа са граждани на Общностите;

- плавателният съд се ръководи от държава-членка на Общностите и

- между пътуванията, плавателният съд нормално стои закотвен в пристанище на Общността?

(4) Ако трябва да се зачита регистрацията на кораба, отправя се искане до Съда да заяви областите, в които плавателен съд, регистриран в трета страна, попада в обхвата на забраната относно превоза и съхраняването на съомга, уловена в Северния Атлантик:

а) когато плавателният съд се намира в риболовните води на Общността;

б) когато плавателният съд се намира в териториалните води на някоя държава-членка;

в) когато плавателният съд се намира във вътрешните води на държава-членка; или

() никога?

(5) Ако трябва да се зачита регистрацията на кораба и се прилага забраната за превоз и съхраняване на съомга, уловена в Северния Атлантик, се отправя искане до Съда да заяви дали правото на Общността съдържа правила за спазването на тази забрана по отношение на плавателни съдове от трети страни, които са влезли при бедствено положение в пристанище на държава-членка.

От значение ли е в тази връзка дали аварията е произтекла в рамките на териториалния обхват на забраната или извън него?”

8. За по-широко изложение на фактите, на хода на производството, както и на представените пред Съда писмени становища се прави препратка към доклада от съдебното заседание. По-нататък тези елементи от преписката се упоменават единствено в необходимата степен по преценка на Съда.

9. Предварително трябва да се отбележи, първо, че компетенциите на Общността трябва да бъдат упражнявани при съблюдаване на международното право и, следователно, упоменатият по-горе член 6 трябва да се тълкува, а неговото приложно поле да се ограничи, в светлината на релевантните правила от международното морско право.

10. В това отношение трябва да се имат предвид по-специално Женевските конвенции от 29 април 1958 г. за териториалното море и крайбрежната зона (Сборник с договори на Организацията на обединените нации, том 516, стр. 205), за откритото море (Сборник с договори на Организацията на обединените нации, том 450, стр. 11) и за риболова и опазването на живите ресурси в открито море (Сборник с договори на Организацията на обединените нации, том 559, стр. 285), доколкото те кодират общите норми, признати от международния обичай, както и от Конвенцията на Организацията на обединените нации от 10 декември 1982 г. по морско право (Трета конференция на Организацията на обединените нации по морско право (Официални документи, том XVII, 1984 г., Document A/Conf. 62/122 и изменения, наричана по-нататък „Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право”). Тя все още не е влязла в сила, но много от нейните разпоредби се приемат като израз на текущото състояние на обичайното международно морско право (вж. Решение на Международния съд от 12 октомври 1984 г. по дело „Определяне на морските граници в региона на Залива на Мейн”, Канада/Съединени американски щати, C.I.J. Recueil, стр. 294, параграф 94; Решение на Международния съд от 3 юни 1985 г. по дело „Континентален шелф”, Либийска арабска джамахирия/Малта, C.I.J. Recueil, стр. 30, параграф 27; Решение на Международния съд от 27 юни 1986 г. по дело „Военна и паравоенна дейност в и срещу Никарагуа”, Никарагуа/Съединени американски щати, по същество, C.I.J. Recueil, стр. 111 -1 12, параграфи 212 и 214).

11. Целта на въпросната забрана е опазване на защитените видове. Нейната основа по-специално се открива в многостранна конвенция, подписана от Общността през 1982 г., а именно Конвенцията за опазване на съомгата в Северния Атлантик (ОБ L 378, стр. 25), която забранява риболова на съомга отвъд границите на зоните на риболовната

юрисдикция на крайбрежните държави. Тази конвенция отговаря на задължението всички членки на международната общност да сътрудничат една на друга при опазване и управление на живите ресурси в открито море, както е предвидено в член 118 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право. Освен това, член 6 на Женевската конвенция от 29 април 1958 г. за риболова и опазването на живите организми в открито море признава интереса на крайбрежните държави към живите организми в частта от откритото море, която граничи с техните териториални води. В светлината на целите на забраната, установена в член 6, параграф 1, буква б) от Регламента, тази разпоредба трябва да се тълкува по начин, по който да се придаде възможно най-големия полезен ефект на тази разпоредба в границите на международното право.

По националността на плавателния съд

12. С третия въпрос националният съд иска да узнае дали плавателен съд, регистриран в трета държава, може, за целите на член 6, параграф 1, буква б) от Регламента, да се третира като плавателен съд с националност на държава-членка, тъй като е налице действителна връзка с държавата-членка.

13. В отговор на този въпрос, съгласно международното право плавателен съд по принцип има само една националност – тази на държавата, в която е регистриран (вж. по-специално членове 5 и 6 от Женевската конвенция за откритото море от 29 април 1958 г. и членове 91 и 92 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право).

14. Следва, че държава-членка не може да третира като плаващ под нейния флаг, плавателен съд, който вече е регистриран в трета държава и следователно има националността на тази държава.

15. Фактът, че единствената връзка между плавателен съд и държавата, чиято националност той има, е административната формалност на регистрацията, не може да попречи на прилагането на това правило. Държавата, предоставила националност, трябва преди всичко да определи по своя суверенна преценка условията на предоставяне на нейната националност (вж., по-специално член 5 от Женевската конвенция за откритото море от 29 април 1958 г., както и член 91 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право).

16. От тези съображения следва, че отговорът на третия въпрос трябва да бъде, че плавателен съд, регистриран в трета държава, не може да се третира, за целите на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, като плавателен съд с националност на някоя държава-членка поради това, че има действителна връзка с тази държава-членка.

По приложимостта на член 6 спрямо граждани на държава-членка на борда на плавателен съд, който плава под флага на трета държава

17. С първия въпрос националният съд пита дали член 6, параграф 1, буква б) от Регламента може да се приложи по отношение на капитана и на другите членове на екипажа, тъй като са граждани на някоя държава-членка, независимо от държавата, в

която е регистриран плавателният съд и независимо от морската зона, в която се намира плавателният съд.

18. В това отношение, трябва да се подчертае, че приложимото спрямо дейността на екипажа право не зависи от гражданството на членовете на екипажа, а от държавата, в която е регистриран плавателният съд, и в приложимите случаи, от морската зона, в която се намира плавателният съд.

19. Освен това, нищо в текста или в доводите на Регламента не предполага, че Общността възнамерява да наложи по силата на своята лична юрисдикция задължения на гражданите на Общността.

20. Следователно, отговорът на първия въпрос трябва да бъде, че член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, не може да бъде приложен спрямо капитана и другите членове на екипажа, на основание, че са граждани на държава-членка, независимо от държавата, в която е регистриран плавателният съд, и независимо от морската зона, в която се намира плавателният съд.

По приложимостта на член 6 в различни морски зони

21. С четвъртия въпрос националният съд иска от Съда да определи морските зони, в които член 6, параграф 1, буква б) от Регламента, трябва да се прилага по отношение на плавателен съд, регистриран в трета държава.

22. В отговор на този въпрос, упоменатата по-горе разпоредба не може да бъде приложена спрямо плавателен съд в открито море, регистриран в трета държава, тъй като по принцип такъв плавателен съд е подчинен изключително на правото на неговия флаг.

23. Вярно е, че през 1982 г. Общността подписва упоменатата по-горе Конвенция за опазването на съомгата в Северния Атлантук. При все това, не се допуска позоваване на тази конвенция срещу държави, които не са я подписали, и следователно, не може да се приложи спрямо плавателни съдове, регистрирани в тези държави.

24. Що се отнася до други морски зони, Общността разполага с правомощието да приема правила, които определят като незаконни превоза и съхраняването в изключителната икономическа зона, териториалното море, вътрешните води и пристанища на държавите-членки на съомга, уловена в зоните, указани в член 6, параграф 1, буква б) от Регламента.

25. При все това, юрисдикцията на крайбрежната държава в някои от тези зони не е пълна. Така, при все че териториалното море попада под суверенитета на крайбрежната държава, последната трябва да съблюдава правото на мирно преминаване през него на плавателни съдове, които плават под флага на други държави (членове 14 – 23 от Женевската конвенция за териториалното море и крайбрежната зона от 29 април 1958 г.; членове 17 - 32 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право). Що се отнася до изключителната икономическа зона, крайбрежната държава трябва при упражняването на своите правомощия да съблюдава по-специално свободата на корабоплаване (вж.

член 58, параграф 1 от Конвенцията на Организацията на обединените нации по морско право).

26. Следва, че правната уредба на Общността не може да бъде приложена по отношение на плавателен съд, регистриран в трета държава и плаващ в изключителната икономическа зона на държава-членка, тъй като този плавателен съд се ползва от свобода на корабоплаване в тази зона.

27. Тя не може да бъде приложена и по отношение на такъв плавателен съд, който преминава през териториалните води на държава-членка, доколкото плавателният съд упражнява правото на мирно преминаване в тези води.

28. В замяна на това, правната уредба на Общността може да бъде приложена по отношение на съд, който плава във вътрешните води или, по-специално, който се намира в пристанище на държава-членка, където по принцип попада в пълната юрисдикция на тази държава.

29. Поради това, отговорът на четвъртия въпрос трябва да бъде, че член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, може по принцип да бъде приложен по отношение на плавателен съд, регистриран в трета държава, единствено когато този плавателен съд се намира във вътрешните води или в пристанището на държава-членка.

По конфискуването на товара

30. Определението за препращане показва, че с втория въпрос, националният съд желае да узнае дали той може да нареди конфискуване на товар съомга, уловена в зоните, указани в член 6, параграф 1, буква б) от Регламента, който се съхранява на борда на плавателен съд, регистриран в трета държава и който е собственост на дружество със седалище в тази държава, когато товарът преминава транзитно през води под юрисдикцията на Общността.

31. Конфискуването на товар риба е част от пакета от мерки, които държавите-членки са длъжни да предвидят, за да се гарантира съблюдаването на правната уредба на Общността и за да се лишат неговите нарушители от финансовата полза, придобита в следствие на подобно нарушение. Конфискуването по този начин представлява допълнителна мярка, която може да бъде постановена, само при наличие на нарушение на правната уредба на Общността.

32. Както разкриват отговорите на предходните въпроси, нито националността на собственика на плавателния съд, нито временният характер на присъствието на товара във води от юрисдикцията на Общността имат някакво въздействие върху незаконосъобразния характер на превоза.

33. Накрая, тъй като забраната на превоз и съхраняване на съомга, уловена в зоните, указани в член 6, параграф 1, буква б) от Регламента, може по принцип да бъде приложено по отношение на плавателен съд, регистриран в трета държава, само когато плавателният съд се намира във вътрешните води или в пристанището на държава-

членка, конфискуването на товар, който временно се транспортира през води от юрисдикцията на Общността, може да бъде постановено само в такова положение.

34. Следователно, отговорът на втория въпрос трябва да бъде, че националният съд може по принцип да постанови конфискуването на товар съомга, уловена в зоните, указани в член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, който преминава транзитно през води от юрисдикцията на Общността, който се съхранява на борда на плавателен съд, регистриран в трета държава, и който е собственост на дружество със седалище в тази държава, само когато този плавателен съд се намира във вътрешните води или в пристанището на държава-членка.

По наличието на правила на Общността при бедствено положение

35. В своя пети въпрос, националният съд пита дали правото на Общността съдържа правила относно съблюдаването на забраната в член 6, параграф 1, буква б) от Регламента в случай на плавателни съдове от трети страни, които са навлезли в пристанище на държава-членка поради бедствено положение.

36. Що се отнася до това, никой от приетите от Съвета регламенти за целите на установяването или изпълнението на схемата на Общността за опазването и управлението на рибните ресурси не съдържа разпоредба, която да позволява плавателен съд в бедствено положение да избегне тази забрана.

37. Освен това, въпросът, който касае правните последици от бедствено положение, не засяга определянето на приложната област на правната уредба на Общността, а по-скоро изпълнението на тази правна уредба от органите на държавите-членки.

38. При тези обстоятелства, националният съд трябва да определи, в съответствие с международното право, правните последици, които произтичат, за целите на упоменатия по-горе член 6, от бедствено положение, в което се намира плавателен съд от трета държава.

39. Следователно, отговорът на петия въпрос трябва да бъде, че правото на Общността не съдържа правила за спазване на забраната, прогласена в член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, по отношение на плавателни съдове от трети страни, влезли в пристанище на държава-членка поради бедствено положение. Националният съд трябва да определи, в съответствие с международното право, правните последици, които произтичат от подобно положение.

По съдебните разноски

40. Разходите, направени от Комисията на Европейските общности, която е представила становище пред Съда, не подлежат на възстановяване. С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело има характер на инцидентен установителен иск в производството, висящо пред националния съд, последният следва да се произнесе по съдебните разноски.

По изложените съображения,

Съдът,

като се произнася по въпроса, поставен пред него от Kriminal- og Skifteret, с Определение от 10 август 1990 г., реши:

1. Плавателен съд, регистриран в трета държава, не може да се третира, за целите на член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, като плавателен съд с националност на някоя държава-членка поради това, че има действителна връзка с тази държава-членка.

2. Член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, не може да бъде приложен спрямо капитана и другите членове на екипажа, на основание, че са граждани на държава-членка, независимо от държавата, в която е регистриран плавателният съд, и независимо от морската зона, в която се намира плавателният съд.

3. Член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, може по принцип да бъде приложен по отношение на плавателен съд, регистриран в трета държава, единствено когато този плавателен съд се намира във вътрешните води или в пристанището на държава-членка.

4. Националният съд може по принцип да постанови конфискуването на товар съомга, уловена в зоните, указани в член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, който преминава транзитно през водите под юрисдикцията на Общността, който се съхранява на борда на плавателен съд, регистриран в трета държава, и който е собственост на дружество със седалище в тази държава, само когато този плавателен съд се намира във вътрешните води или в пристанището на държава-членка.

5. Правото на Общността не съдържа правила за спазване на забраната, прогласена в член 6, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕИО) № 3094/86 на Съвета от 7 октомври 1986 г., предвиждащ някои технически мерки за опазване на риболовните ресурси, по отношение на плавателни съдове от трети страни, влезли в пристанище на държава-членка поради бедствено положение. Националният съд трябва да определи, в съответствие с международното право, правните последици, които произтичат от подобно положение.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 16 май 2000 година.

Подписи